

ЕСТЕСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА ВОДИТЕ – В ПОЛЗА НА ОБЩЕСТВОТО И ИКОНОМИКАТА

Въведение

Естествените мерки за задържане на водите (ЕМЗВ) са устойчиво и ефективно решение за управление на водите и са изключително благоприятни за здравето и благоденствието на обществото. Те трябва да бъдат широко използвани както в Плановете за управление на риска от наводнения, така и в Плановете за управление на речните басейни. В настоящата публикация са представени и всички възможности за финансиране на ЕМЗВ според европейските финансови механизми.

Таблицата е адаптирана от: Синтезиран документ № 11, финансиране на ЕМЗВ, достъпен на http://nwrn.eu/sites/default/files/sd11_final_version.pdf

ЕМЗВ	Фонд	Пример / казус
Мерки за стопанството Блокиране на канализации или канавки за повишаване на водните нива; Пресаждане на растителност като дървета и храсти/ залесяване Възстановяване на влажните зони / Изграждане на влажни зони Буферни зони Повторно свързване на меандри на реките Възстановяване на езера и изграждането на изкуствени езера Възстановяване/ Управление/ Опазване на заливните равнини Поддържане на постоянно горско покритие Изграждане на живи плетове	Стълб 2 на ОСП (Програма за развитие на селските райони) <ul style="list-style-type: none"> · Агро-екологични мерки · Мерки за непродуктивни инвестиции · Плащания по Натура 2000 и плащания, свързани с Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС · Мерки за горите · Първо залесяване на земеделска земя 	Мерки за „позеленяване“ на директни плащания като: възстановяване на природата като пример за управление на ландшафта (дървета, живи плетове, крайречна дървесна растителност, каменни стени (тераси), ровове, езера)

ЕМЗВ	Фонд	Пример / казус
<p>Възстановяване на реките Възстановяване на влажните зони Залесяване</p>	<p>Програма LIFE +</p>	<p>LIFE Проект за крайречните гори възстанови 11 крайречни и влажни хабитати. Сред тях са 5 горски хабитати. Мерките включват премахване на отпадъци, култивация на младите гори и премахване на инвазивни видове.</p>
<p>Възстановяване на екосистемите; Каптаж, ландшафтно и градско планиране Адаптация към климатичните промени (Няколко ЕМЗВ-и могат да бъдат включени)</p>	<p>Кохезионен фонд</p>	<p>Проектът „Повишаване на задържането на водите и предотвратяване на наводнения и суши в горските екосистеми в низините“ беше осъществен по Оперативна програма „Приоритети на околната среда“, Полша. Той е фокусиран върху въвеждането на екологични методи за задържане на водата чрез конструиране и реновиране на няколко хиляди системи за съхранение на водите в горите в низините из цялата страна.</p>
<p>Възстановяване Мерки за задържане на водите Зелена инфраструктура в градовете</p>	<p>Национални фондове</p>	<p>Агенцията Сена-Нормандия във Франция финансово подпомага прилагането на мерки по Рамковата Директива за водите като задържане на езерата и вегетативни структури (н.п. пасища, пропускливи настилки и др.). Агенцията предлага на частните инвеститори по-високи субсидии, ако те изпълняват естествени мерки за задържане на водата. 60-70% в сравнение с 20-40% за тези, които инвестират в сива инфраструктура. Както и субсидии от 60% за придобиване на земя за тези мерки.</p>

ЕМЗВ	Фонд	Пример / казус
<p>Възстановяване Устойчиви градски дренажни системи Зелена инфраструктура в градовете</p>	<p>Инструмента за финансиране на природен капитал (NCFF) от ЕИБ</p>	<p>Инструментът за финансиране на природен капитал (NCFF) се финансира от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и програма Life+. Те финансират проекти, които популяризират запазването на природния капитал, за да се генерират приходи или спестяват средства. Те имат потенциал да финансират естествените мерки за задържане на водите.</p>
<p>Залесяване Възстановяване Целево озеленяване за задържане на дъждовната вода</p>	<p>Плащания за екосистемни услуги (PES)</p>	<p>Боско Лимит приложи мерки за залесяване в област на интензивно земеделие, за да „хване“ валежите и увеличеното количество подпочвени води, които са били използвани от Венеция и Виченца в провинцията Падуа в Италия. Това беше алтернативен конкурентен източник на приходи за собствениците на земя, които позволиха те да бъдат залесени, тъй като те получиха 10 годишни договори за осигуряване на вода, отопление с дърва и др.</p>

ЕМЗВ	Фонд	Пример / казус
<p>Целево озеленяване за „задържане“ на водите от валежите</p>	<p>Водни фондове (капиталови плащания от различни заинтересовани страни, участващи в управлението на речните басейни)</p>	<p>FONAG (Фонд за защита на водните ресурси в гр. Кито) беше създаден в Еквадор, за да запази водното снабдяване на Кито и няколко съседни кантона по река Гуалабамба. Фондът получава финансови плащания от основните ползватели на вода в региона – общински води и канализации, електрически компании, частни пивоварни и бутилиращи компании и НПО. Дейностите, които се финансират по схемата включват естествени мерки за задържане на водите като: залесяване на гори и озеленяване на други растителни покрития, мониторинг, изграждане на капацитет и комуникация.</p>
<p>Заливни тераси около реките, Предотвратяване на почвена ерозия, изборни практики за обработка или оран на почвата и предотвратяване на уплътняването на почвата, Опазване на водата за напояване и др.</p>	<p>Етикетиране на продукта</p>	<p>Food Alliance е американско НПО, което сертифицира фермери, преработватели на храни и дистрибутори на практики за устойчиво земеделие. За да получат подобен сертификат, фирмите трябва да покрият следните критерии: добри условия за отглеждане на животни, добри условия за работниците, критерии при използването на торове и за опазване на водата. За целта НПО-то е подготвило наръчници за добри практики за фермерство, включително и мерки за естествените мерки за задържане на водите.</p>

ЕМЗВ	Фонд	Пример / казус
Възстановяване	Био- пазари на въглеродни емисии	MoorFuture съществува като пазар на въглеродни емисии, създаден от правителствата на две федерални провинции във Федерална Република Германия - Бранденбург и Мекленбург-Предна Померания. До момента са продадени около 10 000 сертификата на частни институции или лица. Цената на един тон въглеродни емисии е около 50-70 евро, които се инвестират в торфища и възстановяване или защита на мочурища. По този начин MoorFutures допринасят за устойчивото поглъщане на въглеродните емисии, както и за задържане на водата и на хранителните вещества в почвата.

Резюме

Естествените мерки за задържане на водите (ЕМЗВ) осигуряват множество ползи за икономиката, общественото и околната среда. Съществуват множество варианти за финансиране на подобни мерки не само от Европейския съюз, но и от частни източници. Решения, свързани с прилагането на зелената и синята инфраструктура са подкрепени от съществуващите политики на ЕС, тъй като те са по-устойчиви и по-ефективни от сивата инфраструктура.

За да подобри усвояването на финансирането за естествените мерки за задържане на водите, акцент в следващата многогодишна финансова рамка (МФР) ще бъдат адаптирането към климатичните промени и опазването на природата. Поетото задължение за 20 % от бюджета на ЕС да бъде ориентиран към хоризонталните политики за изменение на климата и опазване на природата ще увеличи още повече подкрепата за водните мерки, свързани с адаптацията към климатичните промени.

Как CEEweb може да помогне

CEEweb for Biodiversity има огромен опит във всички аспекти на зелената и синята инфраструктура, включително в подготовка на проекти и политики.

Вие може да се консултирате с нашия Център за зелена инфраструктура на адрес: www.ceeweb.org/green-infrastructure/.

В него ще намерите множество статии и видеоматериали по темата. За повече информация потърсете експерта по Натура 2000 и водни политики Monika Kotulak kotulak@ceeweb.org

